

Møte onsdag den 30. mai 2007 kl. 10

President: L o d v e S o l h o l m

D a g s o r d e n (nr. 86):

1. Spørretime
– muntlig spørretime

Presidenten: Representantane Jan Petersen, Sverre Myrli, Jan Arild Ellingsen og Per Ove Width, som har vore permitterte, har igjen teke sete.

Representanten Ketil Solvik-Olsen vil setje fram eit representantforslag.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:01:56]: Jeg har gleden av å framsette et representantforslag på vegne av stortingsrepresentantene Siv Jensen, Arne Sortevik, Harald T. Nesvik og meg selv om Kyoto-tiltak med vekt på kostnadseffektivitet og nytte for miljøet.

Presidenten: Representanten Olemic Thommessen vil setje fram eit representantforslag.

Olemic Thommessen (H) [10:02:26]: Jeg har gleden av å fremsette et representantforslag på vegne av Elisabeth Aspaker, André Oktay Dahl, Sonja Irene Sjøli, Svein Flåtten og meg selv om utredning og innføring av internettbasert tjenesteportal til bruk ved kjøp av plasser i barneverntiltak.

Presidenten: Forslaga vil bli handsama etter reglementet.

S a k n r . 1

Spørretime– *muntlig spørretime**Muntlig spørretime*

Presidenten: Stortinget mottok fredag melding frå Statsministerens kontor om at følgjande regjeringsmedlemmer vil møte til munnleg spørjetime:

- Statsråd Åslaug Haga
- Statsråd Odd Roger Enoksen
- Statsråd Trond Giske

Dei annonserte regjeringsmedlemene er til stades, og vi er klare til å starte den munnlege spørjetimen.

Dei representantane som i tillegg til dei som har meldt seg på førehand, ønskjer å stille hovudspørsmål, blir bedne om å reise seg. –

Vi startar då med det første hovudspørsmålet, frå representanten Børge Brende.

Børge Brende (H) [10:03:46]: Mitt spørsmål går til olje- og energiministeren.

Før jul lanserte statsminister Jens Stoltenberg med brask og bram Nordens største fusjon gjennom tidene, Statoil–Hydro-fusjonen. Statoil blir Nordens mest domi-

nerende selskap, og også, som statsråden selv sa i Stortinget den 10. januar i år:

«Denne nye aktøren blir helt klart dominerende på norsk sokkel.»

Selskapet får kontroll med mer enn 80 pst. av alt operatørskap på det som da også står for de aller største og viktigste skatteinntektene til den norske stat.

Det er ikke tvil om at når man får en så dominerende posisjon, så reiser det også en rekke konkurransepolitiske problemstillinger. Konkurransen på sokkelen har bidratt til at Norge har fått høye og stabile og gode skatteinntekter. Derfor stilte energi- og miljøkomiteen et spørsmål til statsråden 11. mai i år om Regjeringen på noen annen måte har anmodet Konkurransetilsynet om å si sin mening om fusjonen. Hvis ikke, hvorfor?

Så svarer statsråden komiteen 22. mai og sier at nei, norske myndigheter har ikke uttalt seg om dette. Han skriver:

«I denne saken ble det besluttet at norske myndigheter ikke skulle uttale seg.»

Den 24. mai avslører Dagens Næringsliv at Konkurransetilsynet har uttalt seg til Regjeringen i et femtensiders brev om et utkast til et engelsk brev til også EUs konkurransemyndigheter om implikasjoner og kommet med flere merknader og identifisert flere områder med behov for ytterligere utredning.

Hvorfor valgte statsråden ikke å svare Stortinget om Konkurransetilsynets rapport? Er det slik at Regjeringen bestemte seg for at fusjonen ikke er noe problem, og så bestemte seg for at verken Stortinget eller noen andre skulle få vite at den kunne være et problem?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:05:56]: Jeg har i etterkant av at det svaret gikk til Stortinget, også i media uttalt at svaret dessverre var noe upresist på akkurat det punktet. Regjeringen har overhodet ingenting å skjule i forhold til den rapport, eller det notat, som Konkurransetilsynet på ordinær måte har utarbeidet til Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Det er helt ordinær prosedyre at det blir gjort. All korrespondanse rundt dette har ligget på postjournalen til Fornyings- og administrasjonsdepartementet og har i så måte vært tilgjengelig. Men beklageligvis var mitt svar på det punkt upresist.

Det er altså ikke slik at Konkurransetilsynet overfor EØS-myndighetene, eller overfor EUs konkurransemyndigheter, har en selvstendig funksjon. Det er Regjeringen som uttaler seg i denne type spørsmål. Konkurransetilsynet var og er underliggende etat til Fornyings- og administrasjonsdepartementet i denne type saker og ble selvsagt spurt.

Så er det selvsagt slik som jeg har hevdet fra dag én, at det nye selskapet vil komme til å få en svært sterk posisjon på norsk sokkel. Nå er det selvfølgelig sånn at selskapet selv har gode grunner til å ivareta konkurranse. Det å svekke konkurransen er det verste selskapet kan gjøre. All erfaring har vist at nettopp det mangfold vi har, og de mange selskapene vi har innenfor leverandørindustrien, har brakt Norge dit vi er, i verdensklasse på teknologi. Det nyter Statoil godt av, det nyter Hydro godt av, og det vil

også det nye selskapet nytte godt av. Derfor vil det å svekke konkurransen være noe av det verste dette selskapet kan gjøre. Vi er opptatt av å opprettholde konkurransen. Jeg er opptatt av å opprettholde den, og har også adressert det kraftig i den stortingsproposisjonen som nå ligger til behandling, og som vi skal debattere i Stortinget allerede til uken, slik at vi får rikelig anledning til å komme tilbake til dette spørsmålet.

Børge Brende (H) [10:07:52]: Jeg er enig med statsråden i at noe av det verste som kan skje, er at konkurransen blir svekket på norsk sokkel. Det ville være ille, ikke minst for norske myndigheter. Men jeg tror kanskje at det er litt naivt å tro – og forutsette – at et selskap som blir sittende med 82 pst. av operatøransvaret, er det som i størst mulig grad vil ivareta konkurransen. Det er bare ikke slik det fungerer. Derfor har vi myndigheter som skal påse at det er konkurranse i markedet. Hele statsrådets proposisjon bærer jo litt preg av at det går nok bra, selskapet vil ivareta dette. Da er nok jeg mer bekymret for den utviklingen vi vil se fremover, for det var jo varslet at det skulle komme kompenserende tiltak. Når selskapet blir så dominerende, må man rett og slett ta initiativ til og gjennomføre tiltak for å styrke konkurransen. Jeg lurer på hvilke konkrete forslag det er i proposisjonen fra Regjeringen som viser initiativ når det gjelder å styrke konkurransen på norsk sokkel.

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:09:03]: Det er flere ting som vil bli gjort i tiden framover. Vi vil for det første følge utviklingen ganske nøye. Det er riktig at det nye selskapet vil være stort som operatør i de nærmeste årene. Det vil endre seg i løpet av relativt få år. En rekke nye selskaper på norsk sokkel har fått andeler og også blitt operatører, ikke minst initiert av den forrige regjeringen. Disse vil etter hvert ha en styrket plass på norsk sokkel.

Derneft er det en oppgave for meg å bidra til å ivareta konkurransen mellom leverandørbedrifter. Vi snakker om litt ulike ting her. Jeg er opptatt av å opprettholde et mangfold av leverandørbedrifter for å få utviklet den beste teknologien. Det kan vi gjøre på mange måter. Blant annet hadde jeg i går et møte i det som kalles Topplederforum, der nettopp en nasjonal strategi som har til hensikt å utvikle leverandørindustrien som ett element, var tema. Det ble godt mottatt av den industrien som var til stede i går, og vil være blant de ting som vi vil jobbe med framover.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-spørsmål – først Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:10:27]: Det er betimelige spørsmål som representanten Brende tar opp. Stortinget framstår mer som en plagsom rundingsbøye for denne regjeringen, og man tar veldig lett på både tidsfrister og informasjonsflyt, som egentlig burde være en selvfølge. Det er vel gjerne den sedvanlige bruk av styringsadgang som vi ser fra Arbeiderpartiet.

Det som overrasker meg enda mer, er hvor lett man tar på løftene om en aktiv næringspolitikk og et aktivt eier-

skap. Når vi ser på det som ligger i StatoilHydro-saken, ser vi altså ingen proaktive tiltak i denne prosessen utover at man skal følge nøye med, man skal ha dialog, og man skal styrke Petoro med noen stillinger. Utover det er det ingen proaktive grep der Regjeringen viser hva den aktive næringspolitikken og det aktive eierskapet består i. Spørsmålet er om statsråden overfor Stortinget kan oppklare hvor skillet er mellom denne regjering og forrige regjering når det gjelder aktivt eierskap. Kan statsråden påpeke noen områder som denne regjeringen er proaktiv på som man antar at den forrige regjeringen ikke ville vært?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:11:32]: Jeg tror at det på en rekke områder er lett å se forskjell. De siste ukers medieoppslag om Regjeringens holdning til lederlønninger i statlige selskap er ett eksempel. Eierskapsmeldingen, som Stortinget har fått, viser Regjeringens eierskapspolitikk.

Nå snakker vi om litt ulike ting. Når Petoro blir nevnt i denne sammenheng, er det ett av forvaltningsorganene som skal ivareta statens eierinteresser på norsk sokkel. Det har ingenting med aktiv næringspolitikk å gjøre. Det er nødvendig å styrke og se på hvordan vi skal møte den nye situasjonen på norsk sokkel gjennom Petoro, gjennom Oljedirektoratet og gjennom departementets arbeid. Det ser vi på nå. Det vil vi følge opp nøye i tiden framover.

Derneft er det slik at forskning og teknologiutvikling er temaer som vil være sentrale i forhold til å styrke norsk sokkel i tiden framover. På dette området har vi økt bevilgningene til forskning. Dette er noe vi også vil følge opp i tiden framover.

Det å ivareta konkurransen mellom de ulike leverandørbedriftene er sentralt for fortsatt å ha framgang på norsk sokkel.

Presidenten: Ingebrigt S. Sørfonn – til oppfølgings-spørsmål.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [10:12:49]: StatoilHydro-saka er jo ei av dei aller største industripolitiske sakene på lang tid. Ho vil få store konsekvensar på mange område, både for samfunn, for bedrifter og for enkeltmenneske. Derfor er det også viktig at alle opplysingar kjem fram, og at opplysingane er pinleg nøyaktige. Derfor vert det ei ganske alvorleg sak når statsråden her seier at han «beklaglegvis» har gjeve upresise opplysingar til Stortinget. Spørsmålet mitt vert: Vil statsråden beklaga at han har gjeve misvisande opplysingar til Stortinget?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:13:31]: Jeg skulle gjerne ha sett at det svaret hadde vært mer presist, som jeg også sa i mitt første svar til Børge Brende. Det betyr likevel ikke at vi i Regjeringen har gjort noe som helst forsøk på å underslå denne type informasjon. Notatet fra Konkurransetilsynet til Fornyings- og administrasjonsdepartementet var en del av en helt ordinær saksbehandling som er vanlig i denne type saker. Det lå på postjournalen. Det burde selvfølgelig ha vært nevnt i mitt brev, men det

jeg var opptatt av å få svart Stortinget på, var egentlig realiteten i saken, nemlig at norske myndigheter ikke hadde sett noen grunn til å uttale seg til EU-kommisjonens konkurransemyndigheter om denne saken. Svaret skulle ha vært mer presist.

Presidenten: Lars Sponheim – til oppfølgingsspørsmål.

Lars Sponheim (V) [10:14:27]: Denne saken har gjort at politiske kommentatorer har brukt ganske kraftige uttrykk om Regjeringen og statsråd Enoksens håndtering, med flertallsmakt til å gjøre dumme ting, og det handler om å bryte de vanlige demokratiske spillereglene.

Nå har vi hatt meget spesielle startminutter på dette stortingsmøtet, der statsråden har gått langt i å beklage. Han har brukt ordene: «beklageligvis» var svaret «upresist». Det er etter mitt skjønn bekreftet at det er gitt misvisende, mangelfull informasjon til Stortinget. Da gjenstår det bare én ting, og det er at statsråden faktisk beklager at han har gitt misvisende og mangelfull informasjon til Stortinget og ikke bare gjerne hadde sett at brevet hadde vært mer presist. Beklager statsråden mangelfull informasjon til Stortinget?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:15:19]: Som jeg har svart på flere spørsmål allerede: Det som var grunnleggende for meg, var å få besvart realiteten i spørsmålet fra Børge Brende, nemlig hvorvidt norske myndigheter hadde sett behov for å uttale seg overfor EUs konkurransemyndigheter. Det har vi ikke gjort, etter nøye vurdering i Regjeringen, for det er EUs konkurransemyndigheter som er rette myndighet i denne type saker. Den saken det her dreier seg om, ble drøftet i det såkalte EØS-utvalget for konkurransesaker, der alle relevante departementer var representert. Vi uttalte oss – på bakgrunn av anbefalinger fra dem – ikke i denne saken. Konkurransetilsynet er underliggende etat til Fornyings- og administrasjonsdepartementet i denne type saker. Som jeg har sagt gjentatte ganger: Nettopp det at Konkurransetilsynet har skrevet et sånt notat til Forbruker- og administrasjonsdepartementet, burde selvsagt ha vært nevnt i mitt svar. Men det grunnleggende er at vi som myndighet ikke har uttalt oss i dette spørsmålet. Dette har jeg svart på gjentatte ganger.

Presidenten: Erna Solberg – til oppfølgingsspørsmål.

Erna Solberg (H) [10:16:42]: Det er ikke slik at Regjeringen kan forvente at Stortinget leser postjournalene. Regjeringen har en opplysningsplikt overfor Stortinget. I forbindelse med et spørsmål stod denne statsråden 10. januar og lovet at alle sider av fusjonen skulle belyses, også – ikke minst – det samtlige partier fra opposisjonen bad om, konkurransemessige sider av denne. Det lovet statsråden å opplyse om. Så velger man å ikke opplyse at Konkurransetilsynet, som er fagmyndighet, har innvendinger, og at staten gjennom departementet har overprøvd disse innvendingene og ikke tatt dem opp overfor EU. Det er i og for seg Regjeringens privilegium. Men det er egentlig

ikke Regjeringens privilegium samtidig å bestemme at dette var det unødvendig å informere Stortinget om. Jeg synes statsråden burde beklage dette fra denne talerstol.

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:17:42]: Nei, det ser jeg faktisk ingen grunn til. Det jeg har sagt, er at svaret til Stortinget burde ha vært mer presist på det punktet. Det skulle jeg gjerne ha sett. Det var overhodet ikke noe forsøk på å underslå informasjon, som mange nå prøver å framstille dette som. Det notatet har vært tilgjengelig. Det skulle selvsagt ha vært sagt tydeligere i mitt svar til Stortinget. Jeg har innrømmet at jeg gjerne kunne ha vært mer presis på dette.

Så er det altså ikke slik at Konkurransetilsynet hadde kraftige innvendinger mot fusjonen. Det som står i dette notatet, er at Konkurransetilsynet gjerne skulle hatt belyst en del tema, bl.a. det som jeg fra dag én har sagt vil være et av de krevende områdene i forbindelse med fusjonen, nemlig konkurransen i leverandørindustrien og konkurransen på norsk sokkel. Vi har aldri lagt skjul på at nettopp det kunne komme til å bli krevende. Det vil også være et av de områdene som vi vil komme til å følge opp nært i tiden framover.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Carl I. Hagen (FrP) [10:18:54]: Mitt spørsmål går til statsråd Åslaug Haga.

Eldreomsorgen i Norge står fortsatt – basert på jevnlig omtale i medier – overfor store utfordringer, problemer og mangel på kvalitativt godt nok tilbud. Hver gang dette er oppe i Stortinget, svarer Regjeringens medlemmer at de har styrket kommuneøkonomien. I realiteten har jo Regjeringen egentlig meldt seg ut av ansvar for eldreomsorgen, i og med at både hjemmehjelpstjenester, hjemmesykepleie, omsorgsboliger og sykehjem er en ren kommunal oppgave og et kommunalt ansvar, og Regjeringen har ingen virkemidler til å gripe inn overfor tilbudet av eldreomsorgstjenester, med det systemet som Regjeringen har valgt. Fremskrittspartiet ønsker et statlig ansvar og mulighet til å gripe inn for å sikre en eldreomsorg som skinner, som statsråden er vel kjent med. Men når det gjelder kommuneøkonomien, er det i kommuneproposisjonen ikke varslet noen reell vekst for kommunene. Ellers er det Regjeringens snakk om full barnehagedekning som i realiteten står i første rekke. Vi har aldri hørt regjeringsmedlemmer snakke om at full sykehjemsdekning er noen målsetting for Regjeringen.

Så mitt spørsmål er: Er det slik at Regjeringen nå har gitt opp å få full dekning etter de offentlige godkjente behov for hjemmehjelpstjenester, hjemmesykepleietjenester, omsorgsboligtjenester og sykehjemstjenester, i og med at man ikke lenger øker kommuneøkonomien noe særlig?

Om det andre spørsmålet: Vil statsråden være enig i at den eneste muligheten for Stortinget til direkte å sikre eldreomsorgstjenester, er å gi øremerkede bevilgninger? Jeg vet det nå er snakk om et investeringstilskudd til nye bygninger neste år – vi vet ikke hvor stort det er – men in-

tet til drift. Hva vil Regjeringen gjøre for å sikre at vi får en forsvarlig, akseptabel og valgfri eldreomsorg i Norge, når man ikke styrker kommuneøkonomien lenger?

Statsråd Åslaug Haga [10:21:03]: Regjeringa er glad for Fremskrittspartiets engasjement når det gjelder eldreomsorgen – det deler vi. Så har vi ulik tilnærming til hvordan vi skal greie å styrke omfanget av eldreomsorgen, og ikke minst kvaliteten i eldreomsorgen. Regjeringa vil styrke kommunene økonomisk med godt og vel 20 milliarder kr i perioden 2005–2008. I tillegg til de vel 20 milliarder kr vil kommunene ha 6 milliarder kr mer i ekstraordinære skatteinntekter som kom i 2006. Dette er et formidabelt løft.

Så er det riktig at kommunene skal bruke pengene på ulike oppgaver – enten det er eldreomsorg, skole, kultur, næringsutvikling eller andre ting som de sjøl måtte ønske å prioritere. Det Regjeringa ser, er at kommunene gjør akkurat det vi forventer: De bruker en stor andel av de økte inntektene på eldreomsorg. Det kommer til uttrykk i makrotallene, men det kommer også til uttrykk gjennom at vi kan dokumentere at vi i 2006 fikk over 3 900 nye årsverk i eldreomsorgen. Det er en formidabel satsing på eldreomsorgen i Norge, og Regjeringa gleder seg over det, for det er et enormt behov for det etter at kommunene i mange år har vært sulteføret økonomisk.

Carl I. Hagen (FrP) [10:22:57]: Jeg kunne begynne med å gjenta spørsmålet, for jeg snakket om fremtiden og ikke fortiden, og i fremtiden er det ikke varslet noen økning for kommunene som videre kan øke det statsråden hevder hun er opptatt av, nemlig både omfanget av og kvaliteten på eldreomsorgen.

Regjeringen har jo i realiteten omtrent ingen direkte innflytelse verken på omfang eller på kvalitet i eldreomsorgen. Tilgang på fagpersonell har Regjeringen strupet ved å redusere tilbudet om sykepleierutdanning, gjennom å lage vanskeligheter for de private innenfor sykepleierutdanningen. Regjeringen innrømmer i realiteten at den ikke har noen virkemidler og er helt avhengig av hvorledes de ulike kommuner prioriterer. Og målsettingen – kan statsråden innrømme det? – er først og fremst å sørge for full barnehageutbygging.

Når vil vi kunne forvente at Regjeringen sier at det er et uttalt mål med full eldreomsorgstilbudsutdanning, og at den er villig til å bruke de nødvendige virkemidler med øremerking – direkte penger – til eldreomsorgstilbudene?

Statsråd Åslaug Haga [10:23:57]: For det første: I kommuneproposisjonen for 2008 vil representanten Hagen se at kommunene vil ha et økt handlingsrom på et sted mellom 2,6 og 2,8 milliarder kr, og det er før vi begynner å legge på de øremerkede ordningene. Det kommer fram gjennom de tradisjonelle frie inntektene, en ny ordning for ressurskrevende brukere og en vekst basert på økte skatteinntekter som ikke var forutsett i dette året, og som blir videreført til neste år.

Én ting er helt sikkert, og det er at svaret på eldreomsorgsutfordringene ikke er flere øremerking, det er ikke

mer byråkrati, det er ikke mer statliggjøring, som er Fremskrittspartiets svar. Skal man stykkprisfinansiere, og skal man bruke de statlige inntaksnemdene som Fremskrittspartiet foreslår (presidenten klubber), så betyr det statliggjøring, A4-løsninger som skal tres ned over hodene på folk, og det betyr et enormt byråkrati i Oslo.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-spørsmål – først Inge Lønning.

Inge Lønning (H) [10:25:22]: Det norsk eldreomsorg lider under, er antagelig verken mangelen på byråkrater eller mangelen på generaler, det er mangelen på fotsoldater. Det er et faktum at ikke på noen annen sektor holder vi oss med et så dramatisk høyt antall ufaglærte som på omsorgssektoren – 35 pst. Vi har nettopp behandlet en eldreomsorgsmelding fra Regjeringens side, og i den meldingen er det ingen definerte ambisjoner når det gjelder hvorledes man skal få bukt med dette problemet, mangelen på fagkunnskap – ikke minst i sykehjemssektoren. Dagsavisen hadde i går en reportasje som viser at feilmedisinering og overmedisinering er et daglig problem i sykehjemssektoren overalt i Norge. Hvorledes ser statsråden for seg at Regjeringen kan bidra til å øke legedekning og sykepleierdekning i sykehjemssektoren i Norge?

Statsråd Åslaug Haga [10:26:34]: Det er et faktum at vi utnytter arbeidskraften innenfor pleie og omsorg på en dårlig måte i Norge. Jeg vil mene at vi sløser med arbeidskraften innenfor denne sektoren. Det gjøres på flere måter. Det gjøres bl.a. ved at altfor mange må jobbe i små stillingsbrøker sjøl om de ønsker større brøker. Det ligger i at vi ikke har en god nok seniorpolitikk. Det ligger også i, dessverre, at vi har et for høyt sjukefravær. Vi vil løse en del av utfordringene også knyttet til faglighet innenfor pleie og omsorg hvis vi greier å utnytte den utdannede arbeidskraftreserven vi har, på en bedre måte. Men uansett hvordan man snur og vender på dette, greier vi ikke å skape en god eldreomsorg (presidenten klubber) hvis vi ikke har tilstrekkelig med arbeidskraft i sektoren, og det er kommuneøkonomien som er det beste grunnlaget for det.

Presidenten: Dagfinn Høybråten – til oppfølgings-spørsmål.

Dagfinn Høybråten (KrF) [10:27:52]: I de to foregående stortingsperioder klarte dette stortinget å samarbeide om et krafttak for å bygge ut sykehjem og omsorgsboliger i Norge, med øremerkede penger og med Senterpartiet og de andre regjeringspartiene om bord. Nå avviser Senterpartiet, og regjeringspartiene, å være med på en tilsvarende langsiktig og forpliktende satsing på kvaliteten og innholdet i og utbyggingen av norsk eldreomsorg i tiden framover. Jeg tror vi nå har fått forklaringen på hvorfor – for vi har lurt på det: Det er jo en nærmest prinsipiell og innbitt motstand fra kommunalministeren og Senterpartiets leder mot øremerkede tilskudd til eldreomsorgen.

Spørsmålet mitt er: Hva er det som er skjedd fra de to foregående periodene og til situasjonen nå som gjør at

Senterpartiet, og Regjeringen, er imot de virkemidlene de faktisk var for, og som har vist seg så vellykket at Riksrevisjonen har skrevet under på at det var en suksess?

Statsråd Åslaug Haga [10:28:59]: De fire siste åra Kristelig Folkeparti satt i regjering, opplevde kommunene en svært vanskelig økonomisk utvikling. Regjeringa hadde et krevende utgangspunkt da vi tok over ansvaret for kommunene i 2005. Vi har nå brukt tida på å ruste opp kommunene økonomisk og ta igjen det som lå i arven etter Bondevik II. Nå har vi kommunene oppe å stå økonomisk, og vi ser hver eneste dag at tilbudet på eldreomsorgsområdet utvides. Vi jobber nå systematisk med å utvikle kvaliteten. Øremerking skal vi bruke på helt spesielle satsinger (presidenten klubber), og representanten Høybråten vet at det kommer en ny øremerking på bygg til høsten. Senterpartiet fører samme politikk som vi har gjort over år. (Presidenten klubber.)

Jeg må også minne representanten om at Kristelig Folkeparti tradisjonelt har vært en stor tilhenger av frie midler til kommunene.

Presidenten: Presidenten vil be om at statsråden prøver å halde seg innanfor taletida.

Gunvald Ludvigsen – til oppfølgings spørsmål.

Gunvald Ludvigsen (V) [10:30:29]: Regjeringa skryter uhemma av at kommunesektoren har fått tilført milliardbeløp, og at no skal alle problem i kommunane løysast. Eg noterte meg at statsråden tidlegare i dag sa at ho er glad for at kommunane gjer akkurat som Regjeringa vil.

I går las vi i avisene at Helsetilsynet har avdekt at eldre må dopast ned for å beskytte medpasientar, fordi det er for lite bemanning. I april var det eit oppslag i NRK Sogn og Fjordane der ein melde at pasientar i Naustdal kommune, som har senterpartiordførar, ofte må liggje i sengene sine heile dagen, og at dei får dusje kvar 14. dag.

Regjeringa har sagt at det skal skine av eldreomsorga. Mitt spørsmål til statsråden er: Er beskrivinga av eldreomsorga f.eks. i Naustdal i tråd med Regjeringa sitt mål om at det skal skine av eldreomsorga? Og meiner statsråden at overføringane i kommuneproposisjonen 2008 er tilstrekkelege til at dusjefrekvensen i Naustdal kan aukast til ialfall ein gong i veka?

Statsråd Åslaug Haga [10:31:37]: Regjeringa eller denne statsråd har aldri sagt at alle problemer er i ferd med å bli løst i norske kommuner. Snarere sier vi at vi fortsatt har store utfordringer i kommunal sektor, bl.a. innenfor eldreomsorgen.

Så bør det ikke overraske noen at vi ikke er i mål med styrkingen av kommunene, for det står i Soria Moria-erklæringen at det greier vi ikke før det har gått fire år. Det er i 2009 at vi med hånden på hjertet skal kunne si at vi har sånn rimelig balanse mellom de oppgavene kommunene har, og de pengene de har til rådighet. Det er ikke mulig på noen få år å rydde opp i arven etter Bondevik II. Men vi er godt i gang, og en tilførsel i økonomien på over

20 milliarder kr på tre år er uttrykk for det. Vi har likevel mange utfordringer igjen: Vi trenger flere lærere i skolen, og vi trenger definitivt å fortsette arbeidet med å styrke eldreomsorgen.

Presidenten: Harald T. Nesvik – til oppfølgings spørsmål.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:32:51]: Aldri før har inntektene i statsbudsjettet vært høyere, og aldri før har også egenandelene i helsevesenet vært høyere. Denne regjeringen sørger for at syke mennesker i stor grad må betale regningen.

I barnehagesektoren øremerker man de statlige midlene for å sikre en rask utbygging for å få på plass full barnehagedekning. I utgangspunktet dreier dette seg om å kunne tilby tjenester til friske barn av friske, arbeidsføre foreldre som er i jobb. Når det gjelder mangel på sykehjemsplasser og å kunne tilby syke mennesker sårt tiltrengte plasser, vil altså Regjeringen ikke gjøre tilsvarende. Hvor lenge har denne regjeringen tenkt å prioritere friske, arbeidsføre mennesker foran dem som er syke og pleietrengende? Og når skal statsråden slutte å snakke om fortiden og begynne å konsentrere seg om framtiden?

Statsråd Åslaug Haga [10:33:45]: Jeg snakker om framtida hver eneste dag, og derfor har vi lagt til rette for å styrke kommuneøkonomien til neste år med flere milliarder kroner. Det vil også komme eldreomsorgen til gode.

Fremskrittspartiets problem er at de har en modell for eldreomsorg som ikke vil kunne fungere. Det man legger opp til, er at statlige inntaksnemnder skal sitte og vurdere hvem som skal få hvilken hjelp til enhver tid. Og mitt spørsmål er: Hva er det som blir så fryktelig mye bedre ved at det er statlig ansatte som vurderer hvilken hjelp den enkelte skal få, og ikke de som er nærmere folk, nemlig folk som jobber i det kommunale systemet? De er i stand til å se den enkelte person som en helhet, de ser at i perioder har man behov for hjemmehjelp, så må man kanskje inn på sykehjem en periode for avlastning, og så trenger man kanskje plass. Fremskrittspartiets system blir rigide, statliggjorte A4-løsninger trødd ned over hodene på folk.

Presidenten: Då går vi til neste hovudspørsmål.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:35:05]: Mitt spørsmål går til olje- og energiministeren.

Vannkraft har bidratt til at lokalsamfunn har blitt bygd «der som ingen skulle tru at nokon kunne bu». Vi har lang tradisjon i Norge for å bruke fornybar energi som strømkilde. Vannkraften er en dominerende energibærer. Men det er begrenset hvor mye mer vi kan bygge ut av ny kraftproduksjon.

Vi har fremdeles et stort potensial innen enøktiltak og sparetiltak. Det er det ikke tvil om. Men det fordres nye strategier for økt energiproduksjon gjennom å legge til rette for mer bruk av kraft fra gasskraftverk, og vi har en gryende debatt om atomkraft.

På mange måter står vi ved et veiskille, og det er alltid lurt å vite hvilken vei vi skal gå, før vi begynner å gå den. Derfor mener vi at vi burde hatt en helhetlig vurdering av energipolitikken vår.

Men i den situasjonen vi nå står i, bekymrer den oss, den tafatte satsingen som Regjeringen viser på sol, på vind og på bioenergi. Regjeringens viktigste virkemiddel er tilskuddet fra Energifondet. Dette har gitt få resultater, og målet om 30 TWh økt fornybar energiproduksjon innen 2016 blir vanskeligere og vanskeligere å nå for hver dag med det tempoet vi nå ser. I en slik situasjon, hvor Regjeringens tiltak og virkemidler ikke gir resultater i ny produksjon, vil Regjeringen opprettholde målet om 30 TWh fra fornybare energikilder?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:36:57]: Svaret er ja.

Den forrige regjering fjernet i løpet av sin regjeringperiode bevilgningene over statsbudsjettet til satsing på fornybar energi og innførte i stedet en forbrukeravgift på en øre pr. kWh, som i løpet av den perioden gav Enova nærmere 700 mill. kr årlig til disposisjon. Det denne regjeringen har gjort, er å ha mer enn fordoblet den bevilgningen, først gjennom etableringen av et fond på 10 milliarder kr, som vil bli økt med ytterligere 10 milliarder kr i neste omgang. Det vil gi i overkant av 800 mill. kr i tillegg til de 700 mill. kr som allerede ligger inne hos Enova. Disse midlene skal brukes på satsing på fornybar energi. For det er riktig som representanten sier, vi har fremdeles et stort potensial. Ikke minst på energieffektivisering har vi et stort potensial å ta ut.

Det er altså ikke en tafatt satsing. Jeg vet ikke hva man vil karakterisere satsingen fra forrige regjering som, hvis dette er en tafatt satsing. Vi har altså mer enn fordoblet bevilgningene, vi vil satse offensivt, og målet på 30 TWh står fast. Det målet skal vi nå. Som jeg har uttalt tidligere, det er ikke målet på 30 TWh som vil bli justert, men Regjeringen vil fra år til år følge nøye med på om de bevilgninger som er gitt, er tilstrekkelige til å nå det målet som vi har satt oss.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:38:38]: Det var på tide at Regjeringen skal følge med. Endelig innrømmer statsråden at det støttesystemet han har lagt på plass, ikke fungerer. Disse 10 millioner ganger 10 millioner som utgjør Energifondet, er ikke nok. Endelig sier statsråden i Stortinget at han skal følge med og se fra år til år om vi trenger mer penger. Det er det noen av oss som har sagt lenge. FN sier at vi trenger å satse, Lavutslippsutvalget sier det, bransjen sier det, energiselskapene sier det. Men hvor lang tid må statsråden bruke før han kommer med nye penger? Hvor lang tid har vi for å kunne møte de klimautfordringene vi står overfor? Kan statsråden nå love at det kommer i 2008, eller kan statsråden være med på evaluering i 2009? Når kommer statsråden med nye penger til ny fornybar energi-satsing?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:39:30]: 10 mill. kr var nok mer i tråd med den forrige regjeringens satsing.

Det denne regjeringen har satset, er 10 milliarder kr, og vi skal øke med ytterligere 10 milliarder kr. Det er altså en økning som ingen tidligere regjeringer har vært i nærheten av å foreta på dette området.

Jeg har heller ikke sagt at det er snakk om å endre satsene. Vi viser allerede til gode resultater. Enova oppnådde i fjor resultater som var bedre enn det man noensinne har gjort på dette området, ikke minst på energieffektivisering og satsing på bioenergi, som er de to områdene hvor det skjer mest for tiden. Det er positivt, for det er faktisk to av de områdene som er minst omstridt, og hvor vi har et betydelig potensial. Sverige bruker like mye bioenergi som vi produserer vannkraft i Norge. Vi har ikke et så stort potensial i Norge, men vi har et betydelig utløst potensial på bruk av bioenergi og fjernvarme. Det er et av de viktigste satsingsområdene, og der kan vi allerede vise til gode resultater.

Så er det energieffektivisering. Jeg har tidligere nevnt eksemplet hvor Enova gjennom å bruke 250 mill. kr har utløst 600 GWh spart energi i tre industribedrifter. Det er gode resultater å vise til.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-spørsmål – først Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:40:59]: Det er alltid interessant å høre når Regjeringen snakker om sin enorme satsing på fornybar energi. Det er ingen på Stortinget som har vært imot at en skal satse på dette området. Det en har diskutert, er hva slags system en skal bruke. Da Stortinget hadde høring om fornybarpolitikken, sa samtlige 14 høringsorganer som var til stede, at det systemet som Regjeringen har valgt, er feil i forhold til å prøve å nå de målene en har satt seg. Samtlige sa at dette systemet med statssubsidier ikke er den beste måten å innfri målet om 30 TWh på. Allikevel har Regjeringen tviholdt på dette og lenge sagt at det skal ligge fast uansett. Da er det positivt at statsråden i dag sier at en nærmest aktivt ville vurdere dette fra år til år – det er en positiv nyskaping. Men med tanke på at levetiden for de fleste kraftprosjekter er fem–seks år fra en begynner planleggingen til de står ferdig, haster det allerede nå for industrien å få vite at pengene vil være der. Når vil Regjeringen framlegge en ny evaluering av saken, slik at vi faktisk kan være sikre på at vi når målsettingen i 2016?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:42:06]: Nå vil jeg for det første minne om at denne ordningen skal iverksettes fra 2008, og da i Stortinget å begynne å etterspørre en evaluering før ordningen er trådt i kraft, synes jeg kanskje er å være litt tidlig ute. Jeg har heller ikke sagt at vi fortløpende vil evaluere denne ordningen. Det jeg har sagt, er at vi fortløpende vil se på bevilgningsnivået – altså hvorvidt vi skal bruke 1,6 milliarder kr, 1,7 milliarder kr eller 1,8 milliarder kr, eller hva vi må bruke for å nå målet på 30 TWh. Det vil vi følge nøye fra år til år. Målet på 30 TWh står fast.

Så er det ikke slik at alle mener at det systemet som vi har lagt oss på, er et dårligere system enn andre systemer.

Det er tvert imot også rapporter som viser at grønne sertifikater, som mange ønsket seg, faktisk kan ha større risiko for å kollapse, og at man bør se til den type støtteordninger som Regjeringen nå har vedtatt at vi skal ha i Norge. Så kan vi selvfølgelig diskutere om støttesatsen er stor nok – det er en annen diskusjon.

Presidenten: Erna Solberg – til oppfølgingsspørsmål.

Erna Solberg (H) [10:43:20]: Denne regjeringen utmerker seg kanskje først og fremst ved å være utrolige historieforfalskere. Ertetiden vil sikkert bedømme det. Men jeg synes ikke statsråden bør underslå at alternativet til denne regjeringens politikk på fornybar energi har vært et system med grønne sertifikater, som den forrige regjeringen la mye arbeid i å få utarbeidet, og som et enstemmig storting gav oss støtte på i forrige periode som det viktige tiltaket. Så torpederte denne regjeringen det mest effektive virkemidlet, og så kom man opp med noe som statsråden på det tidspunktet lovte skulle være like godt, nemlig et fond for fornybar energi. Nå viser det seg at prosjekt på prosjekt legges vekk, fordi det er bare halvparten av nivået som ligger i det fondet som nå er, i forhold til det man mente ville komme frem med grønne sertifikater. Da er mitt spørsmål til statsråden: Er dette også et område hvor han har vært noe upresis i forhold til hva han lovte først, og hva han har levert?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:44:27]: Nei, overhodet ikke. For det første er det slik at denne ordningen er bedre enn det vi ville ha vært i stand til å oppnå om vi skulle ha akseptert det Sverige forlangte av oss på grønne sertifikater. Det ville ha veltet betydelige kostnader over på forbrukerne. Det ville ha vært en ordening som kun hadde rettet seg inn mot elektrisitetsproduksjon. De beste resultatene oppnår vi på andre områder, de oppnår vi ved å satse på fjernvarme, satse på bioenergi, satse på energieffektivisering. Ja, det er riktig at investeringene på f.eks. vindkraft ikke er blitt så store som vi gjerne skulle ha sett. Det er mange grunner til det, ikke minst at det er høykonjunktur på det området, og at kostnadene på vindkraft har økt vesentlig. Så kan man jo spørre seg: Er det virkelig fornuftig å gjennomføre omfattende investeringer i en periode hvor kostnadsnivået er så høyt?

Så er det mulig at vi ville ha fått grønne sertifikater med den forrige regjering, men det ville i så fall ha vært på premisser som ville ha påført forbrukerne betydelige kostnader. Denne regjeringen har bevilget dette over statsbudsjettet – ikke til forbrukernes ulempe, men til satsing på fornybar energi.

Presidenten: Vera Lysklætt – til oppfølgingsspørsmål.

Vera Lysklætt (V) [10:45:43]: Det er en sak som opptar meg veldig, og det er det første tidevannskraftverket i verden, som er utviklet i Kvalsundet i Finnmark. Dessverre har bedriften nå sett seg nødt til å flagge ut dette prosjektet til Skottland, og det uten at jeg har sett at

noen i Regjeringen har engasjert seg i dette veldig viktige framtidsrettede prosjektet, for oss i Finnmark og for resten av landet.

Jeg har tatt opp denne saken skriftlig med statsråden, men jeg er ikke fornøyd med det svaret jeg fikk. Jeg ønsker derfor at statsråden kan utdype hvorfor man overhodet ikke har engasjert seg i Regjeringen for å kunne beholde denne teknologien i Finnmark.

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:46:27]: Det er ikke riktig at vi ikke har engasjert oss. Jeg har faktisk ganske nylig hatt møte med selskapet. Dette selskapet har fått tilskudd gjennom Enova og vil kunne oppnå det også i framtiden, og man vil kunne få støtte også gjennom andre deler av det statlige virkemiddelapparatet til et slikt prosjekt som dette.

Så er det imidlertid slik at Storbritannia har etablert svært rause støtteordninger, støtteordninger som ikke er i nærheten av noe verken tidligere regjeringer eller nåværende regjering har vurdert å etablere i Norge. På den bakgrunn kan jeg selvfølgelig forstå at man har vurdert hvorvidt man skal etablere seg i Storbritannia. Vi har imidlertid ikke gitt opp håpet om at dette skal bli industriell utvikling i Norge, og har som sagt hatt kontakt og vil fortsatt ha kontakt med dette selskapet.

Presidenten: Knut Arild Hareide – til oppfølgingsspørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:47:33]: Eg trur statsråden har heilt rett når han seier at med den førre regjeringa ville me ha fått på plass eit system med grøne sertifikat. Det er vel eit paradoks at det berre er embetsverket i Olje- og energidepartementet som har vore mot det systemet, mens alle andre har sett dei store fordelane ved det.

Det må vere eit problem for statsråden òg at med det systemet som han har fått på plass, er støtteordningane slik at til vindkraftanlegg i Noreg gir ein støtte på 8 øre pr. kilowatt, mens i Sverige får ein støtte på heile 27 øre, og i Danmark på 20 øre. Det vil altså seie at den svenske ordninga er tre gonger så god som den norske, mens me med ei ordening med grøne sertifikat ville hatt den same støtta i Noreg og Sverige. Er ikkje det eit problem?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:48:30]: Det var faktisk de tre partier som nå sitter i regjering, som var pådriverne i Stortinget i forrige periode for å få etablert en ordening med grønne sertifikat. Jeg har lest de utredningene som den forrige regjering la fram på dette området, og jeg tror jeg ville vært forsiktig med å bruke beskrivelsen «offensiv satsing» fra den forrige regjering på de utredningene som er lagt fram. Det var et godt stykke igjen. Det viktigste gjenstod nemlig, og det var å gjennomføre forhandlinger med Sverige om betingelsene knyttet til grønne sertifikat. Det var der det strandet, ikke på Regjeringens vilje til å gjennomføre dette. Men vi kunne ikke akseptere at norske forbrukere skulle betale en regning per capita som var dobbelt så stor som det svenske forbrukere skulle betale. Jeg forundres over at man nå sier at den for-

rige regjeringen ville ha kommet til å akseptere en byrdefordeling som var så skeiv i forhold til hva vi oppfattet som rettferdig. Derfor ble det ikke et resultat. Vi kunne ikke akseptere de krav som vi ble stilt overfor fra svenske myndigheter. Den forrige regjering kom aldri så langt at man gjennomførte forhandlinger om dette.

Presidenten: Då går vi til neste hovudspørsmål.

Gunnar Kvassheim (V) [10:49:40]: Vi har en regjering som har sagt at en vil bruke aktivt det statlige eierskapet i ulike selskaper for å nå politiske mål. Statkraft er et selskap der det kunne ligget til rette for det. Det er heleid av staten. Det er ikke børsnotert, og det styres fullt og helt av staten.

Hva skjer så med Statkraft? Jo, de sier at Regjeringens opplegg for fornybar energiproduksjon i Norge er så dårlig at det å satse i Norge er ulønnsomt. De skifter isteden fokus til utlandet, og satser på vindmølleproduksjon i utlandet istedenfor i Norge. Det gjør de med god grunn, for det opplegget Regjeringen har fått vedtatt i Stortinget, er når det gjelder vind, det dårligste i Europa med unntak av Estland og Malta. Nå meldes det at Estland er i ferd med å gå forbi oss.

Mens dette er situasjonen når det gjelder fornybar energiproduksjon, begynner Statkraft, som er eid av staten, styrt av staten, hvor det ligger til rette for politisk styring, å få interesse for kjernekraftutbygging i Norge. Det er en helt uvirkelig situasjon. Mens vi har en miljøvernminister fra SV og en energiminister fra Senterpartiet, er det statlig eide Statkraft i ferd med å miste interessen for fornybar energiproduksjon i Norge og fatte interesse for kjernekraft, som har ligget død i norsk politikk i flere tiår.

Det kunne vært interessant å høre statsrådets refleksjoner på hvordan hans styringssignaler overfor Statkraft er mottatt, og hvordan Statkraft agerer når det gjelder det å ha visjoner for å utløse ny energiproduksjon i Norge. Vil statsråden ta initiativ til å få Statkraft på banen mer aktivt for å utløse fornybar energiproduksjon i Norge og samtidig vise at det er det som er veien inn i framtiden, og ikke ny kjernekraftproduksjon, hvor avfallsproblemene er like grunnleggende uløste som de var for 50 år siden?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:51:45]: For det første er det ikke slik at det er denne statsråd som gir styringssignaler til Statkraft. Statkraft ble i forrige periode under den forrige regjering underlagt Nærings- og handelsdepartementet og er konstitusjonelt næringsministerens ansvar. Det sørget den forrige regjering for.

Så er det ikke slik at det er Statkraft som bestemmer om man skal bygge ut atomkraft eller ikke i Norge. Alle typer energiproduksjon skal underlegges konsesjonsbehandling. Det er ikke denne regjeringens politikk at det skal satses på atomkraft i Norge. Hovedsporet til denne regjeringen er satsing på fornybar energi og satsing på CO₂-håndtering på gasskraftverk på en helt annen måte enn det den forrige regjering stod for. Der er også Statkraft en aktør, og vil forhåpentligvis også være det i teknologiutvikling på dette området.

Jeg tror ikke representanten skal undervurdere Statkrafts satsing på fornybar energi. Statkraft er landets største produsent av fornybar energi og også det selskapet som har satset tyngst på produksjon av vindkraft. Det formoder jeg at dette selskapet også vil komme til å være i tiden framover, både når det gjelder satsing på fortsatt utbygging av vannkraft der det ligger til rette for det, og når det gjelder satsing på vindkraft.

Så til at støttesatsen for produksjon av vindkraft er lavere i Norge enn den er i de fleste andre land. Ja, det er riktig. Men det er et annet forhold som representanten bør ta med seg, og det er det at forholdene for å produsere vindkraft i Norge er langt, langt bedre enn de er i noe annet land. Så dersom støttesatsen skulle være like høy i Norge som den var i Tyskland f.eks., eller i Sverige for den del, ville norske vindkraftprodusenter få en betydelig bedre støtteordning enn det de gjorde i de samme landene, rett og slett fordi forholdene for å produsere kraft er langt bedre. Det blåser mer langs norskekysten enn det gjør i Sverige.

Gunnar Kvassheim (V) [10:53:46]: Det er interessant at Regjeringen åpenbart er mer defensiv når det gjelder styringssignaler til Statkraft, enn til mange andre selskaper hvor staten har en vesentlig lavere eierandel. Det er mulig at Stortinget må sette Jan Bøhler på saken for å få fortgang i Statkrafts satsing på fornybar energiproduksjon, i og med at statsråden og hans kollegaer i regjering ikke synes å være villige til å tydeliggjøre sine ambisjoner på dette området.

Det er et utvetydig faktum at Norge, som har tjent seg søkkrik på å eksportere fossile energikilder, nå eksporterer gode fornybare energiprojekter. Det er ingen land som burde ha bedre forutsetninger for å løfte disse fornybare prosjektene på hjemmebane, enn det vi har.

Mitt spørsmål til statsråden er: Det snakkes nå om å lage et klimaforlik i Stortinget. En absolutt forutsetning for Venstre og andre i opposisjonen vil være at vi får et mye mer kraftfullt regime når det gjelder fornybar energiproduksjon. Vil statsråden imøtese et slikt krav fra opposisjonen?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:54:53]: Jeg er absolutt positiv til at Norge og norske selskaper også eksporterer fornybare prosjekter. All eksportaktivitet av denne type er selvsagt positiv. Hvis norske selskaper ser muligheter til å tjene penger på å være med og produsere fornybar kraft i Tyskland eller Danmark eller Sverige, eller hvor det måtte være, trodde jeg faktisk at også representanten Kvassheim ville synes at det var bra. Det at norske selskaper investerer ute, har alltid vært en del av norsk industrihistorie. Det skal det være i framtiden.

Det er ikke slik at potensialet for å bygge ut vindkraft i Norge blir borte om Statkraft bygger vindmøller, vindparker, i Tyskland, eller hvor det måtte være. Det potensialet er der fortsatt. Denne regjeringen har ambisjon om å utnytte det, og vi skal nå målet vårt om 30 TWh fornybar energi og energieffektivisering innen 2016. Akkurat nå er

satstingen størst på bioenergi og på energieffektivitet. Det synes jeg er bra.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-spørsmål – først Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:56:17]: Det er en sær opplevelse å høre statsråden snakke om sin fornybarpolitikk. Mens hele kraftbransjen, miljøvernorganisasjoner og de som skal bygge ut, faktisk sier at Regjeringens system ikke holder vann, snakker Regjeringen som om dette er meget bra. Det ble framlagt en stortingsmelding på fire sider som beskrev Regjeringens fornybarpolitikk. Ingen av påstandene, verken om penger eller om at grønne sertifikater er dårligere enn Regjeringens system, ble forsøkt dokumentert, men påstandene gjentas gang på gang. Så når andre diskuterer systemer, snakker statsråden kun om å kaste mer penger ut i luften etter dette.

Spørsmålet som statsråden ennå ikke har svart på, og det han ikke har synliggjort, er: Har f.eks. denne regjeringens fornybarpolitikk gjort at det i dag er flere vindkraftprosjekter som skal realiseres, eller er det blitt færre vindkraftprosjekter som skal realiseres? Det gjelder også det som Statkraft driver med. Jeg har ikke fått med meg at de har lagt fram et eneste nytt prosjekt etter at fornybarsystemet ble lagt fram, men de har tvert imot sagt at flere vil bli lagt på is.

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:57:21]: Nå er det altså slik, som jeg allerede har sagt, at denne ordningen først skal tre i kraft fra neste år. Det er gjort investeringsbeslutninger i inneværende år for nye vindkraftprosjekter – flere stykker faktisk – og det blir gjennomført investeringer i vindkraft. I tillegg til det blir det gjennomført betydelige investeringer i energieffektivisering og satsing på bioenergi.

Vi følger selvsagt denne utviklingen nøye, som jeg har sagt, for det som står fast, er at vi skal nå et mål om 30 TWh innen 2016. Så må vi se fra år til år om måloppnåelsen er slik som vi mener at den bør være for å komme til 30 TWh innen 2016. Hvis ikke må vi selvfølgelig se på om virkemidlene er gode nok.

Så langt er det ingen grunn til å tro at vi ikke skal nå det målet – riktignok med en større andel på energieffektivisering og satsing på varme enn vi i utgangspunktet hadde trodd. Men det er altså målet, som står fast, og ikke hva som blir bygd ut, som er det vesentlige for meg.

Børge Brende (H) [10:58:39]: 2/3 av fornybarprosjektene droppes på grunn av at det norske regelverket for støtte er for dårlig. Det er 15 TWh, tilsvarende ca. 30 Alta-kraftverk, som da er gryteklare fornybarprosjekter som kunne ha vært igangsatt. Hele bransjen ser at mange av disse droppes fordi nivået i Norge er lavere enn i våre naboland. Da kan selvsagt statsråden prøve å overbevise oss om at det er fantastisk bra, det regelverket som Regjeringen har utformet. Men det leverer ikke varen, nemlig mer fornybar energi, som er viktig for at Norge skal lyk-

kes i å redusere sine egne klimagassutslipp – og de europeiske.

Så jeg lurer på om ikke det bekymrer statsråden at 2/3 av prosjektene droppes. Da er det også offshore vindkraft, det er dette tidevannskraftverket i Hammerfest o.l. Når Høyres leder gikk ut med en invitasjon på vårt landsmøte om at vi kan tenke oss å samarbeide om å øke støtten, er dette en invitasjon statsråden mottar?

Statsråd Odd Roger Enoksen [10:59:51]: Ja, jeg takker for alle invitasjoner til å prøve å få til et samarbeid til beste for satsing på fornybar energi. Det ser jeg positivt på. Så er det ikke slik, som representanten hevder, at to tredjedeler av prosjektene droppes. To tredjedeler er muligens riktig når vi kommer til f.eks. vindkraft, men jeg tror det er litt tidlig å konkludere også der.

I fjor ble det realisert 860 GWh varmesatsing. På tre prosjekter brukte Enova 250 mill. kr på energieffektivisering, som gav 600 GWh i redusert elforbruk. Det satses tungt på disse områdene, for noe av det viktigste vi kan gjøre nå, er å komme ut av strømfellen. Ikke i noe land bruker man så mye strøm til f.eks. oppvarming som vi gjør i Norge. Og noe av det viktigste vi kan gjøre i et så sterkt vannkraftbasert system som vi har, er å få til en overgang til varmekraft og redusere elektrisitetsforbruket. Der satses det tungt, så det er altså ikke slik, som representanten hevder, at fornybarsatsingen er borte. Men satsingen kommer på noen andre områder enn det representanten Brende ønsker seg.

Presidenten: Line Henriette Holten Hjemdal – til oppfølgings-spørsmål.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [11:01:10]: De klimautfordringene vi står overfor, er enorme, og det trengs flere aktører inn på området ny fornybar energi. Men det er nok et klart budskap fra alle aktørene at de trenger flere øre pr. kWh for å være med.

Hydro har spennende, men krevende teknologiutvikling innenfor havmøller. Det er viktig, slik jeg ser det, at det nye energiselskapet StatoilHydro satser også på ny fornybar energi. Og mitt enkle spørsmål blir dette: Hvordan vil statsråden formidle overfor det nye energiselskapet StatoilHydro Regjeringens ønske om en kraftig økning i satsingen på ny fornybar energi?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:02:09]: Det er riktig, som representanten sier, at klimautfordringen er en av de aller største og viktigste utfordringene vi står overfor i framtiden. Derfor bruker Regjeringen mer midler på fornybar energi enn noen tidligere regjering har gjort. Derfor bruker Regjeringen mer penger og mer ressurser på forskning og utvikling av teknologi for CO₂-håndtering enn det som tidligere har vært gjort. Vi er faktisk ledende på dette området, og det er jeg stolt av. Det er et arbeid vi skal videreføre. Det brukes til sammen store ressurser på disse områdene.

Som representanten sier: Offshore vindkraft er et av de virkelig spennende områdene hvor også Norge har et stort

potensial når det gjelder satsing på fornybar energi. Der skjer det mye spennende, og det vil skje spennende ting i tiden framover.

Det nye selskapet har allerede i forbindelse med fusjonen uttalt at satsing på alternativ energi og fornybare energikilder vil være et viktig satsingsområde for selskapet. Utover høsten, etter at fusjonen er effektiv, vil selskapet utvikle sin strategi. Da får vi komme tilbake til dette spørsmålet.

Presidenten: Lars Sponheim – til oppfølgingsspørsmål.

Lars Sponheim (V) [11:03:19]: Det er gått syv år siden statsråd Enoksen og hans etterfølger som partileder i Senterpartiet, som satt ringside, gikk av på en klimasak. Det var et historisk øyeblikk. Knapt noen regjering i verden har gått av for å slåss for framtid og miljø.

I lys av det må jeg si at det ikke er noe historisk høydepunkt vi ser i dag, når Regjeringen svarer for sine manglende ambisjoner på dette avgjørende området. Men vi har en mulighet, og den muligheten ligger i klimaforliket. Jeg skal ikke spørre om statsråden er lei seg og har tenkt å reise hjem. Men vi har en mulighet for å skape et historisk viktig øyeblikk i Stortinget når et mulig klimaforlik vedtas. Venstre er innstilt på å være med på det. Vi er innstilt på å løfte mange viktige saker. Vi er innstilt på å ta de avgjørende skrittene framover. Disse utfordringene er større enn det både dagens regjering og den forrige regjering og Senterpartiet og Venstre til sammen har hatt.

En viktig del av et slikt klimaforlik vil åpenbart være å legge til rette for å gjøre Norge til et fornybart samfunn. Vi er villige til å bringe dette inn i klimaforhandlingene. Statsråden sier han ser positivt på det. Ønsker statsråden at vi skal gjøre det?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:04:26]: Nå kan først representanten Sponheim vente og se hva som kommer i klimameldingen, og hva som allerede er brakt inn der før den kommer til Stortinget.

Jeg husker meget godt det øyeblikket da Bondevik I-regjeringen bestemte seg for at vi var nødt til å gå på en så viktig klimasak som denne. I motsetning til den forrige regjering, som representanten Sponheim deltok i, har faktisk denne regjeringen lagt fram en ambisjøs plan og en stor bevilgning for satsing på fornybar energi. Men ikke nok med det: I tillegg tar denne regjeringen fatt i de store utfordringene, nemlig å bidra til å utvikle en teknologi for å håndtere CO₂. Der var den forrige regjering, som representanten Sponheim var et sentralt medlem av, tafatt. Den tok ikke på alvor det den burde ha gjort i forhold til de konsesjoner som var gitt for gasskraft.

Der er vi godt i gang. Det vil være et viktig bidrag til framtidens klimapolitikk. Men la det ligge. Jeg er definitivt positiv til et samarbeid for å få til et best mulig resultat når klimameldingen kommer til behandling i Stortinget.

Presidenten: Då går vi vidare til neste hovudspørsmål.

Bent Høie (H) [11:05:45]: Mitt spørsmål går til kommunal- og regionalminister Åslaug Haga.

Både kommunal- og regionalministeren og Senterpartiet framhever ofte i sine festtaler betydningen av det lokale selvstyret. I en type sak hvor det lokale selvstyret får blomstre, er diskusjonen om alkoholpolitikken. I hver periode i et kommunestyre er kanskje det et av høydepunktene, og der det kommer fram ganske gode og overveide argumenter og ikke minst klare politiske motsetninger når det gjelder den kommunale skjenke- og alkoholpolitikken. Det er i veldig mange kommuner en viktig del av den lokale valgkampen og fører også til en mobilisering av velgere.

Nå har Regjeringen nettopp konkludert med at de samme kommunene ikke skal få lov til å ha tilsvarende diskusjoner når det gjelder utplassering av spilleautomater, selv om over 208 ordførere fra alle partier har skrevet under et opprop for å få muligheten til å la spilleautomater være en del av den lokalpolitiske debatten der en veier de negative effektene av å ha spilleautomater opp mot de positive effektene, som inntekt til det frivillige arbeidet. Ja, kanskje diskuterer man også hvordan man skal kompensere de frivillige organisasjonene hvis man sier nei til spilleautomater – en diskusjon som på mange måter er veldig lik den diskusjonen som foregår i alle landets kommunestyre når det gjelder alkoholpolitikken.

Mitt spørsmål til statsråden og Senterpartiets leder er: Hva er det disse 48 senterpartiordførerne som har skrevet under på dette oppropet, ikke har forstått, men som Åslaug Haga har forstått?

Statsråd Åslaug Haga [11:07:46]: Mange i Norge er opptatt av hvordan vi skal få bukt med spillegalskap. Det er også Senterpartiet. Det er vi sentralt. Det er vi lokalt. Så har vi en tradisjon i Norge som innebærer at inntektene fra spilleautomatene går til å styrke det frivillige arbeidet. Senterpartiet er sentralt og lokalt opptatt av at vi skal sikre de frivillige organisasjonene gode inntekter. I spørsmålet om spilleautomater og hvilken handlefrihet en skal ha lokalt til å si nei, oppstår det en del dilemmaer. Det jeg registrerer, er at våre ordførere, til liks med ordførere fra mange andre partier, vil forbeholde seg retten til å si nei til spilleautomater, men samtidig ønsker de å motta inntektene fra spilleautomatene til sine frivillige organisasjoner. Så her må man ganske enkelt gjøre noen valg.

Senterpartiet har konkludert med at vi ønsker å ha en nasjonal spillpolitikk. Vi mener at de spilleautomatene som nå kommer på markedet, og som er betydelig bedret i forhold til tidligere, bør utplasseres. Samtidig har mitt parti som ambisjon at vi skal kvitte oss med spilleautomatene, men vi må gjøre det på en slik måte at vi sikrer inntektene til de frivillige organisasjonene. Det vil unektelig ta litt tid før vi kommer dit hen at vi kan bli kvitt spilleautomatene samtidig som vi sikrer inntektene til de frivillige organisasjonene.

Bent Høie (H) [11:09:49]: Kommunal- og regionalministerens svar er en grov undervurdering av landets ordførere fra alle partier, men ikke minst fra hennes eget

parti. Det fremstår jo her som om disse 208 ordførerne – en fjerdedel fra Senterpartiet – ikke forstår at det å si nei til spilleautomater også har en negativ effekt i forhold til inntektene til de frivillige organisasjonene. At dette er et spørsmål som inneholder dilemmaer, ja, det er helt åpenbart – på samme måte som avveininger i alkoholpolitikken innebærer dilemmaer. Så sier statsråden at her må det gjøres noen valg. Ja, hva er det som gjør at statsråd Åslaug Haga mener at Regjeringen og Stortinget er bedre egnet til å ta disse valgene enn kommunestyrene? Eller for å si det på en annen måte: Hva er det som gjør at det er mer demokratisk at kioskeierne i kommunene gjør disse valgene i stedet for kommunestyrene?

Statsråd Åslaug Haga [11:10:52]: Sammenlikningen med alkoholpolitikken halter. Også på det alkoholpolitiske området har vi en sterk nasjonal lovgivning, og det er innenfor rammene av den nasjonale lovgivningen at man kan gjøre lokale tilpasninger. Men hovedtrekkene i alkoholpolitikken ligger i den nasjonale lovgivningen.

Senterpartiet sier at når det gjelder spillpolitikk, må den også være nasjonal. Det er mange grunner til det. En vesentlig grunn til at vi trenger en nasjonal spillpolitikk, er nettopp koblingen vi har skapt i Norge over tid til finansieringen av frivillig sektor. Derfor må man vurdere det lokale handlingsrommet man har, ut fra hva som er den definerte nasjonale politikken. På det alkoholpolitiske området åpner det seg et rom som man ikke har samme mulighet til å finne når det gjelder spillpolitikk.

Presidenten: Presidenten vil tillate tre oppfølgings-spørsmål – først Karin S. Woldseth.

Karin S. Woldseth (FrP) [11:12:19]: Vi hørte representanten Høie snakke om ordføreroppøret. Stortinget har gleden av å få disse ordførerne på høring senere i dag, og det skal bli veldig interessant å høre hva de sier.

Jeg blir veldig opprørt når statsråden sier at de som sier nei til automater, også sier nei til penger til kultur og idrett, for så vidt jeg kjenner til, har ikke tippenøkkelen endret seg. Det betyr at alle kommuner i hele landet får penger fra Norsk Tipping overskudd. Eller tenker statsråden å bruke det andre overskuddet fra Norsk Tipping som sanksjonsmiddel overfor de kommunene som ikke vil ha automater?

Statsråd Åslaug Haga [11:13:06]: Det som ligger i Regjeringas forslag, er at vi opprettholder det systemet vi har pr. i dag, som innebærer at vi har en nasjonal spillpolitikk, og at de frivillige organisasjonene dels finansieres gjennom overskudd fra spill. Jeg må få si at jeg synes det er ganske fascinerende når Fremskrittspartiet er opptatt av lokal handlefrihet – det partiet som i all sin politikk i forhold til kommunene vil ta makt vekk fra dem. Tidligere i dag har vi hørt representanter fra Fremskrittspartiet argumentere for stykkprisfinansiering og øremerking, som vil suge alt livet ut av lokaldemokratiet på de aller viktigste områdene. Det blir spill for galleriet når Fremskrittspartiet snakker om lokal handlefrihet.

Presidenten: May-Helen Molvær Grimstad – til oppfølgings-spørsmål.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [11:14:11]: Eg har eit spørsmål til kommunal- og regionalministeren: Er det eit spel for galleriet når statssekretæren til Åslaug Haga i ein artikkel i avisa Sentrum skriv at speleautomatane må vekk? Der står det:

«De nye automatene omtales som «snille», men alle vet at automatene ikke vil være snille mot dem som har et spilleproblem. Det finnes derfor bare én god løsning, og det er et forbud mot spilleautomater i hele landet.»

Artikkelen er undertekna av Guri Størvold, statssekretær i Kommunal- og regionaldepartementet.

Når det gjeld finansiering av frivillig sektor, har Norsk Tipping sett av eit fond som skulle gjelde frå det første året det er innført eit monopol. Desse pengane kan brukast det første året, og der har ein lovt dei frivillige organisasjonane 933 mill. kr. Vil Senterpartiet då verkeleg vere med og få fjerna automatane i staden for å trille dei ut på nytt, for så å seie at ein skal fjerne dei når ein har sikra frivilligheita? Er statsråden einig med statssekretæren?

Statsråd Åslaug Haga [11:15:19]: Senterpartiet har fattet klare vedtak når det gjelder vår spillpolitikk. Det innebærer at vi på sikt ønsker å fjerne spilleautomatene. Det er beregnet at frivillige organisasjoner vil ha om lag 1,2 milliarder kr i inntekter fra spill i disse tider. Vi er opptatt av at vi skal sikre de frivillige organisasjonene inntekter i den størrelsesorden som de har forventet i inntekter fra spillene.

Derfor kan vi ikke bare kaste automatene ut. Vi må greie å sikre oss at vi finansierer opp de frivillige organisasjonene parallelt. Det er utgangspunktet for at vi aksepterer at de nye automatene skal på plass. Det er automater som er langt mer fordelaktige enn de gamle. Men vårt langsiktige mål ligger der, og vi legger oss på en ansvarlig linje, som både skal ivareta at vi faser dem ut, og sikrer organisasjonene inntekter.

Presidenten: Olemic Thommessen – til oppfølgings-spørsmål.

Olemic Thommessen (H) [11:16:38]: Åslaug Haga mente sammenlikningen med alkoholpolitikken haltet, og at det vil være vanskeligheter med å ha et kommunalt selvstyre innenfor spill i forhold til de nasjonale rammene.

Jeg har sett litt på Senterpartiets sentralstyres begrunnelse. Senterpartiets sentralstyre sier at man ønsker en nasjonal spillpolitikk, slik at man kan ha felles rutiner, felles fordeling for overskudd, felles policy overfor illegalt spill og felles strategier for å møte utenlandske spill. Dette er vi enig i alle mann, iallfall i Høyre. Dette ville jo være de nasjonale rammene, det nasjonale regelverket som man har. Men det burde ikke forhindre at kommunene kunne ha en reservasjonsrett og kunne diskutere hvordan man ville håndtere spillpolitikken innenfor de gitte rammene.

(Thommessen)

Det er vanskelig å se hva i den opprømsingen som Senterpartiets sentralstyre gjør, som skulle gjøre dette til noe problem.

Statsråd Åslaug Haga [11:17:43]: Jeg har stor respekt for at mange er skeptiske til å ha spilleautomater i sine kommuner. Det er også utgangspunktet for at Senterpartiet har vedtatt at vi på sikt ønsker å fase ut spilleautomater. Hvis vi skulle tillate at enhver kommune som i dag ikke ønsker å ha spilleautomater, skulle ha full handlefrihet i forhold til det, ville det sannsynligvis bety at vi ville få et dramatisk fall i inntektene til de frivillige organisasjonene. Det er ingen situasjon som vi ønsker å stille oss i, fordi vi er levende opptatt av alt det viktige arbeidet som frivillige organisasjoner gjør rundt omkring i norske lokalsamfunn. Vi kan sjølsagt ikke ha et system hvor folk melder seg ut av fellesskapet i denne sammenhengen ved å si nei til spilleautomater, mens man samtidig skal dra full nytte av fellesskapets gleder, som er inntektene fra spillene.

Presidenten: Vi går til siste hovedspørsmål.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:19:00]: Jeg har et spørsmål til olje- og energiministeren.

De siste månedene har vi sett at viktige organ som FN, ved Hans Blix, EU og Det internasjonale energibyrået, IEA, har sagt at kjernekraft er noe som verden må vurdere for å sikre sin energibalanse. Man ser for seg en energibruk som gjerne blir firedoblet fram til år 2100. Da framstår etter Fremskrittspartiets mening thoriumkraftverk som en spennende mulighet globalt. Det er et stort energipotensial. Det kan løse både sikkerhets- og avfallsutfordringene hvis man får det til å virke, og Norge har store forekomster av thorium. Fremskrittspartiet har vært en stor pådriver på Stortinget for å se på thorium til energiformål, ikke for at vi nødvendigvis må bygge et slikt kraftverk i Norge – her har vi store mengder gass, vann, vind og bioenergi som kan brukes – men i erkjennelsen av at alle våre naboland, bortsett fra Danmark, har kjernekraft, er det i vår egen interesse å sikre at den er så god som mulig.

I Stortinget den 15. november 2006 sa statsråden at det var uaktuelt for denne regjeringen å følge thoriumsporet, som Fremskrittspartiet la opp til. Riktignok satte han ned et thorium-utvalg etter press fra Fremskrittspartiet, men politikken skulle ligge fast: Thorium og kjernekraft var ikke aktuelt.

Nå har, de siste ukene, norsk industri kommet på banen. Flere selskaper ser på muligheten for å bygge thoriumkraftverk, og det er spennende. Det som er enda mer spennende, er at Statkraft også har kommet på banen og skal se på thorium. Statkraft er jo et heleid statlig selskap, som styres gjennom signal fra Regjeringen, en regjering som har lovet et aktivt eierskap og en aktiv næringspolitikk, noe bl.a. Senterpartiets Lars Peder Brekk og SVs Inge Ryan har henvist til flere ganger i debatter overfor Statkraft når de ikke har gjort som de vil. Da er det spe-

sielt å se at man fra Statkrafts side løfter fram thorium. Da er mitt enkle spørsmål: Er Statkrafts arbeid med thorium i tråd med styringssignal som Regjeringen har gitt?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:21:13]: Det er riktig, som representanten sier, at 15. november i fjor tok Ketil Solvik-Olsen initiativet til en interpellasjon i Stortinget, hvor jeg i mitt avslutningsinnlegg sa at jeg ville ta initiativ til å få foretatt en utredning med hensyn til muligheter og trusler knyttet til thorium. Det som bl.a. står i mandatet til dette utvalget, er at utvalget skal gjennomføre en utredning for å etablere et godt faktagrunnlag i forhold til både muligheter og risiki ved bruk av thorium til energiproduksjon på lang sikt.

Jeg vil nok minne representanten om at bruk av thorium i alle fall sannsynligvis ligger 20 år fram i tid. Det er riktig at Norge har store ressurser. Derfor har jeg tatt dette initiativet til å få foretatt en slik faktautredning om muligheter og risiki. Det at Statkraft og andre selskaper ser på det samme, synes jeg det overhodet ikke er noe galt i. Det selskapet må også selvfølgelig ha full anledning til å se på hva slags muligheter og risiki som er knyttet til thorium så vel som til andre energikilder. Det betyr ikke at Regjeringens politikk i forhold til kjernekraft er endret. Vi vil ikke ta i bruk kjernekraft i Norge. Vi har et stort potensial av fornybar energi som vi ennå ikke har utnyttet på langt nær fullt ut, og vi er også i gang med å satse tungt på utvikling av CO₂-håndtering fra gasskraftverk. Det vil faktisk være det største bidraget til å redusere verdens klimagassutslipp i de neste 30 år, for fossile energikilder vil komme til å stå for så mye som 80 pst. av veksten i energiforbruket fram til 2030. Derfor har også IEA understreket at det å håndtere CO₂-problemene med bl.a. rensing av CO₂ fra gasskraftverk vil være det viktigste bidraget man kan gjøre. Dette er da også Regjeringens viktigste satsing.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:23:15]: Mitt spørsmål var ikke om utvalget. Jeg er veldig godt fornøyd med at det er blitt nedsatt, og at det består av profesjonelle, gode folk. Så statsråden skal ha ros for at han ikke har utvannet det.

Det ble nevnt 20 år, og det gjelder nok Carlo Rubia-modellen for kjernekraftverk, men allerede i dag jobber India med å bruke thorium i eksisterende teknologi, så dette er ikke nødvendigvis noe som ligger mange tiår fram i tid. Og da er dette en viktig avklaring overfor Statkraft, i og med at det er et heleid statlig selskap, der staten skal gi styringssignaler, som mange rød-grønne politikere har ivret etter å gi. Da må vi anta at Statkraft ikke agerer på tvers av Regjeringens politikk, i så fall burde styret i Statkraft fått klar beskjed om det. Og da er det en viktig politisk avklaring fra Regjeringen å si – jeg fikk inntrykk av at statsråden sa at dette var helt greit – at han og Statkraft ser på det. Men hvis Statkraft ser på dette og finner at det kan være aktuelt å bygge dette – gjerne ikke i Norge, men i utlandet – vil statsråden da være positiv til at Statkraft gjør det?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:24:19]: Jeg vil på nytt minne om at bruk av thorium ligger langt fram i tid. India vurderer å bygge en pilot for mer bruk av thorium. India er et av de andre landene som har store ressurser av thorium. Men bruk av thorium ligger langt fram i tid. Det er ulik teknologi også på det området, og det skjer en teknologiutvikling.

Det jeg har sagt, og det jeg svarte på representantens spørsmål, er at jeg har ingen motforestillinger mot at Statkraft foretar vurderinger knyttet til dette. Det betyr selv sagt ikke at Statkraft har tatt investeringsbeslutninger eller er i ferd med å ta investeringsbeslutninger. Og det betyr slett ikke at Regjeringens politikk på dette området er endret.

Presidenten: Presidenten vil tillate tre oppfølgings-spørsmål – først Kari Lise Holmberg.

Kari Lise Holmberg (H) [11:25:18]: Det er viktig at det er vilje til å satse på å utvikle de store thoriumforekomstene vi har i dette landet vårt, og det er viktig å kunne forske på å ta i bruk ny energi. Men mye er ukjent og uutforsket når det gjelder bruk av thorium og andre nye energikilder. Da er det uholdbart at Regjeringen tar et hvile-skjær i forskningen, spesielt nå som vi står overfor store miljømessige utfordringer. Skal vi kunne øke utviklingen av ny fornybar energi, har vi ikke råd til Øystein Djupedals hvile-skjær.

Mener denne statsråden det er forsvarlig å kutte i forskningen nå som vi står overfor store miljøutfordringer?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:26:06]: Det er en betydelig satsing som skjer på fornybar energi. Vi bruker penger på CO₂-håndtering, og vi utvikler teknologi for CO₂-håndtering som vil være noe av det viktigste bidraget vi kan gi. Der bruker vi mer penger enn noen tidligere regjering har gjort, og vi har påtatt oss store oppgaver i de nærmeste årene for å bidra til teknologiutvikling på dette området. Å si at det ikke gjøres nok når det gjelder forskning og utvikling på dette området, må jeg, med all respekt, si er et ganske kraftig blindspor, for aldri tidligere har noen regjering satset så tungt i forhold til å håndtere et av de alvorligste klimaproblemene vi står overfor, og vi er i gang med noe som kan være et bidrag også internasjonalt. Vi får ros for dette nærmest fra alle hold, fra IEA og fra EU-kommisjonen, som sier at Norge ligger i front når det gjelder arbeidet med CO₂-håndtering, og det gjør vi faktisk også, og den posisjonen har vi til hensikt å beholde i årene framover. Men samtidig er det viktig at vi også på andre områder satser tungt. Jeg vil understreke at når det gjelder thorium, vil vi rundt årsskiftet ha et faktagrunnlag for å kunne diskutere det temaet som representanten tar opp.

Presidenten: Gunnar Kvasheim – til oppfølgings-spørsmål.

Gunnar Kvasheim (V) [11:27:24]: Problemet med kjernekraftdebatten i Norge er at det der er et islett av dobbeltkommunikasjon, noe vi også ser hos statsråden i dag. For selv om han sier at Statkraft kan snuse på thorium, så oppleves deres engasjement som et innspill for å bidra til kjernekraftproduksjon i Norge. Stein Lier-Hansen, leder for Norsk Industri, ønsker dette velkommen og sier at norsk industri aldri har trengt kjernekraft mer enn nå, og da opplever han dette som en potensiell mulighet i norsk energiproduksjon. Til det er å si at dette ligger tiår fram i tid og ikke er svaret på de utfordringer som vi står overfor i dag. Så her vil jeg utfordre statsråden på å bli enda tydeligere på at en ikke ser for seg kjernekraftproduksjon i Norge i et perspektiv på flere tiår framover, og at det ikke er det som er svaret på de utfordringene vi står overfor i dag, eksempelvis i forhold til norsk industris behov.

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:28:26]: Jeg kan ikke svare for noen andre enn denne regjeringen. Denne regjeringens politikk er nei til kjernekraft i Norge. Det vil stå fast så lenge denne regjeringen har ansvaret for dette. Hva som vil skje om flere tiår, er det nok vanskelig for både meg og representanten Kvasheim å svare på.

Når det gjelder thoriumdebatten, vil jeg si at vi har en stor ressurs på dette området. Men jeg deler fullt ut representanten Kvasheims oppfatning av dette. Det er en betydelig risiko knyttet til bruk av kjernekraft. Vi ønsker det ikke i Norge. Men jeg har altså bedt om at det blir foretatt en utredning for å se på muligheter og også risiki knyttet til bruk av thorium, slik at vi har et faktagrunnlag å føre den debatten på. Det betyr definitivt ikke at Regjeringens politikk er under endring. Regjeringens politikk er satsing på fornybar energi og satsing på CO₂-håndtering fra gasskraftverk, som vil være element i norsk energiproduksjon i framtida. Vi vil i større grad ta gasskraft i bruk framover, og da må vi håndtere CO₂-utfordringen knyttet til det. Kjernekraft er ikke en del av Regjeringens politikk.

Presidenten: Torbjørn Andersen – til oppfølgings-spørsmål.

Torbjørn Andersen (FrP) [11:29:35]: Statsråden sier at denne regjeringen ikke vil ha kjernekraft i Norge. Men det er slik at vi allerede har kjernekraft i Norge. Norge har i sju av de elleve siste årene vært i en nettoimportsituasjon, og mye av den kraften importerer vi fra svenske og finske kjernekraftverk. Jeg synes det blir en form for dobbeltmoral fra Regjeringens side – når man sier nei til kjernekraft og allikevel kan bidra til å utvikle en ny type kjernekraft som er tryggere og snillere enn den kjernekraften Norge importerer i dag. Jeg tenker selvsagt på thorium.

Det må jo være et stort dilemma for Regjeringen at Norge kan være med framover og kan bidra til å utvikle en ny type kjernekraft – som er tryggere enn den kjernekraften som er basert på uran – og så si bastant nei til det. Vi er avhengige av kjernekraft fra Sverige og fra Finland, men sier nei til å bidra til å utvikle en ny type kjernekraft.

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:30:39]: Regjeringens mål er at vi skal være selvforsynt med kraft i et normalår med nedbør.

Regjeringens hovedspor er å satse videre på fornybar energi. I tillegg tar vi nå i bruk gasskraft. Og vi bruker betydelige ressurser på å utvikle CO₂-håndtering fra gasskraft. Dette er Regjeringens spor. Gjennom de valgene skal vi bli selvforsynt med elektrisk energi og dermed redusere behovet for import – også import av kjernekraft.

Vi skal fortsatt være en del av et nordisk marked. Dermed vil det i det markedet også være kjernekraftproduksjon. Men det forhindrer ikke at Norge kan være selvforsynt og i størst mulig grad klare seg med egen produksjon, basert på mest mulig fornybar kraft.

Presidenten: Den munnlege spørjetimen er omme.

Dermed er dagens kart ferdighandsama.

Ønskjer nokon ordet før møtet blir heva? – Møtet er heva.

Møtet slutt kl. 11.32.
